

Література

1. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
2. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
3. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник. Київ: ФОРМ Нічога С.О. 2020. 196 с.
4. Попередження насильства в закладах освіти: методичний посібник для педагогічних працівників. Київ: Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї». 2020. 104 с.
5. Постанова КМУ «Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю» від 3 жовтня 2018 р. № 800. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2018-%D0%BF#Text>
6. Саранча Ірина. Тренінгова програма протидії насильству в родинах дітей з інвалідністю. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*: збірник наукових праць: вип.16. / За ред. М.К. Шеремет. Кам'янець-Подільський: Видавництво Ковальчук О.В. 2020. 330 с.
7. Соціологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / За редакцією В.Г. Городененка. Київ: Видавничий центр «Академія», 2005. 560 с.

Refereces

1. Zakon Ukrainy «Pro zapobihannia ta protydiu domashnomu nasyilstvu» [Law of Ukraine on Preventing and Combating Domestic Violence]. Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
2. Zakon Ukrainy «Pro zabezpechennia rivnykh prav ta mozhlyvostei zhinok i cholovikiv» [Law of Ukraine on Ensuring Equal Rights and Opportunities of Women and Men]. Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
3. Zapobihannia ta protydiia proiavam nasyilstva: diialnist zakladiv osvity [Preventing and combating violence: the work of educational institutions]. Navchalno-metodychnyi posibnyk. Kyiv: FOP Nichoha S.O. 2020. 196 s.
4. Poperedzhennia nasyilstva v zakladakh svity: metodychni posibnyk dlia pedahohichnykh pratsivnykiv [Preventing Violence in the School Environment: A Toolkit for Educators]. Kyiv: Blahodiinyi fond «Zdorovia zhinky i planuvannia simi». 2020. 104 s.
5. Postanova KМУ «Deiaki pytannia sotsialnoho zakhystu ditei, yaki перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю» [Decree of the Cabinet of Ministers "Some social protection of children in difficult living conditions, including those that may endanger their lives or health"] vid 3 zhovtnia 2018 r. № 800. Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2018-%D0%BF#Text>
6. Sarancha Iryna. Treninhova prohrama protydiu nasyilstvu v rodynakh ditei z invalidnistiu [A training programme to combat violence in the home of children with disabilities]. Aktualni pytannia korektsiinoi osvity (pedahohichni nauky): zbirnyk naukovykh prats: vyp.16. / Za red. M.K. Sheremet. Kamianets-Podilskyi: Vydavets Kovalchuk O.V. 2020. 330 s.
7. Sotsiologhiia: pidruchnyk dlia studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv [Sociology: handbook for students of higher education institutions] / Za redaktsiieiu V.H. Horodnenka. Kyiv: Vydavnychiy tsentr «Akademiia», 2005. 560 s.

УДК 316.614(477)(=214.58)

ІРИНА САРАНЧА

orcid.org/0000-0002-5715-6271

isarancha@gmail.com

кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

вул. Острозького, 32, м. Вінниця

СКРИПНИК МАРИНА

marina.skrypnyk01@gmail.com

студентка групи 4ВСР

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

вул. Острозького, 32, м. Вінниця

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ З ЧИСЛА ПЕРЕДСТАВНИКІВ РОМСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

У статті висвітлена проблема інтеграції ромського населення в громади на території України та формування їхніх соціальних компетенцій для повноцінної самореалізації. Освітлені основні проблеми, з якими стикаються роми. Нами висвітлені основні проблеми, з якими стикаються представники ромського населення. Зокрема, ми розробили та провели анкетування, які допоможуть нам у подальшому ефективніше планувати подальші дослідження та розробку програм з соціальної підтримки ромів в Україні. Питання анкети стосувалися віку, статі, сімейного стану й освіти та зайнятості респондентів

Ключові слова: роми, фахівець з соціальної роботи, соціальні проблеми, освіта, соціальне положення, суспільство.

IRYNA SARANCHA

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical
University
Ostrozko St., 32, Vinnytsia

SKRYPNYK MARYNA

student of 4VSR
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical
University
Ostrozko St., 32, Vinnytsia

DEVELOPMENT OF SOCIAL COMPETENCE OF DISABLED PEOPLE AMONG REPRESENTATIVES OF THE ROMA POPULATION OF UKRAINE

The article highlights the problem of integration of the Roma population into communities in Ukraine and the formation of their social competencies for full self-realization. Today, there is some progress in the fight against discrimination against Roma in Ukraine. The integration of Roma into Ukrainian society is in line with the state strategy, which expired in 2020. We are now on the threshold of making a new strategy, which should begin with the inclusion of Roma in the process of its formation, implementation and further monitoring. The main task in creating a new strategy is to study the pressing problems and current needs of the Roma, because it is incomplete distorted information at the beginning of planning threatens the whole prospect of effective implementation of the new strategy. We present the main problems faced by the Roma population. In particular, we have developed and conducted a questionnaire that will help us in the future to plan further research more effectively and development of programs for social support of Roma in Ukraine. The questions of the questionnaire concerned the age, sex, marital status, education and employment of the respondents.

Keywords: roma, social work specialist, social problems, education, social status, society.

У боротьбі за свою незалежність Україна пройшла довгу тернисту дорогу. Цей шлях був подекуди трагічний, подекуди успішний, але ніколи він не був простим, однозначним та без наслідків, які впливали на долі людей. Українські землі в різні часи знаходилися у складі різних державних утворень, що спричинило певні етнічні особливості. Україна є багатоетнічною державою, на сьогодні її етнічний склад налічує близько 130 національностей. Більшість населення складають українці, росіяни, білоруси, молдавани та ін. При такій етнічній строкатості країни, властивою є наявність великої кількості національних меншин, і Україна не виключення. Цей фактор вимагає від будь-якої держави відповідальності та певної законодавчої бази. Згідно закону України "Про національні меншини в Україні" до національних меншин відносяться групи громадян України, які не є українцями за національністю, проявляють відчуття національного усвідомлення і спільності між собою [1]. Проблематика однієї з таких меншин лягла в основу нашого дослідження – циганська національна меншина.

Історію, побут, політичні стосунки і проблеми ромів вже не одне десятиліття вивчають сучасні вітчизняні та зарубіжні учені, такі як Данилович І., Зіневич Н., Беліков А., Данілкин А. та інші.

Поворотним моментом в житті всіх ромів стала подія 1956 року, коли за підписом голови Президії Верховної Ради СРСР Климента Ворошилова був виданий указ «Про залучення до праці циганів, що займаються бродяжництвом». У цьому указі було сказано: «Радам Міністрів союзних республік прийняти заходи до розселення на постійне місце проживання циганів, що займаються бродяжництвом, їх працевлаштуванням і культурно-побутовим обслуговуванням». В разі недотримання цього указу була передбачена кримінальна відповідальність.

На сьогодні є певний прогрес в боротьбі з дискримінацією ромів в Україні. Інтеграція ромів у українське суспільство відбувається згідно державної стратегії, термін дії якої витік в 2020 році. Зараз ми стоїмо на порозі побудови нової стратегії, яка повинна починатися з включення ромів у процес її формування, реалізації та подальшого моніторингу. Основним завданням у побудові нової стратегії є вивчення насущних проблем і актуальних потреб ромів, адже саме неповна спотворена інформація на початку планування ставить під загрозу всю перспективу ефективної реалізації нової стратегії.

Існує дуже мало достовірних, дезагрегованих даних про умови існування ромів країни в цілому, не говорячи вже про найбільш маргіналізовані общини серед них. Представники циганської общини здебільшого відчують себе вільними від необхідності звітувати перед кимсь про своє життя, нести відповідальність за дії, які комусь здаються дивними. Зокрема це стосується майнових аспектів. Багато хто живе в "незадокументованих будинках", які, оскільки вони офіційно не признаються, не мають доступу до чистої води, електроенергії та каналізації. Ситуація ще важча для тих, у кого також немає особистих документів і хто в результаті бореться навіть за основні цивільні права [3].

До цього дня роми не можуть повноцінно включитися в життя громадянського суспільства, та їх проблеми починаються з самого дитинства. Більшість їх дітей не ходять в школу або рівень їхньої освіти нижче середнього. Однією з причин цього є те, що в циганських родинах не часто прищеплюють дітям тягу до знань, вважаючи це безперспективним. Коли діти виростають, вони потім не можуть влаштуватися на нормальну роботу, тому що, з одного боку, вони безграмотні, з іншого боку, через стереотипи мало хто погоджується узяти на роботу рома. Працедавці не хочуть

брати на роботу навіть кваліфікованих ромів, тому останні вимушені займатися низькокваліфікованою працею, або просто працювати без реєстрації та перебиватися «халтурами», що зрештою також веде до бідності.

Ромські люди не отримують безкоштовної медичної допомоги, а через те, що вони бідні, то залишаються відрізнаними від медичної допомоги в принципі. Також вони не можуть отримувати які-небудь види соціальної допомоги від держави, тому що більшість з них навіть не розуміє, куди звернутися і як оформити цю допомогу. Всі ці проблеми йдуть по ланцюжку, і всі ці чинники фахівці називають «структурною дискримінацією», тому що одна проблема чіпляється за іншу, і як вийти з цього кола вони не знають. Ніхто не йде назустріч ромам і не намагається вирішувати їхні проблеми, а без допомоги ззовні вони самі не можуть цього зробити. Крім того, багаторічний негативний досвід сімей ромів, яких було й принижували, налаштовує й інших на небажання звертатися до держструктур, хоча вони й мали б право та підстави на допомогу з боку держави.

У Україні немає достовірних і весторонніх даних про точні цифри, потреби і умови життя ромів. Останній національний перепис населення, проведений в 2001 році, зафіксував 47 600 циганів (що складає близько 1% від загальної кількості населення) [9]. За фактичними даними їх кількість значно вища – по всій країні можуть проживати від 200 000 до 400 000 циганів, які об'єднують цілий ряд діалектів і культурних ідентичностей [8].

Питання прав людини, з якими вони стикаються, також розрізняються, інколи істотно, залежно від регіону. Проте, не дивлячись на це різноманіття, ромське населення в цілому вважається найуразливішою групою меншин в країні. Найчисленніші ромські общини розташовані в Закарпатській, Одеській і Харківській областях. Тому надзвичайно важливо, аби центральні та місцеві органи влади мали доступ до достовірних даних про демографічний склад, географічний розподіл і специфічні потреби населення в цілому, зокрема ромів та інших меншин, аби забезпечити розвиток ефективної і справедливої політики [7].

Подальша робота по захисту й інтеграції ромської національної меншини в українське суспільство повинна ґрунтуватися на спільних зусиллях органів влади на національному рівні, місцевих органів самоврядування, громадських організацій і самих ромів. Варто звернути особливу увагу на подолання стереотипів, на розвиток творчого потенціалу представників ромських общин, на їхню самотню культурну спадщину. Тут мають відігравати неабияку роль заклади освіти та культури, місцеві ЗМІ, правозахисні організації тощо. Необхідно відзначити, що всі зусилля будуть марними без достатнього бюджетного фінансування для підтримки реалізації стратегії. Побудова будь-якої стратегії починається з вивчення потреб об'єкту дослідження. Саме тому основу дослідження – вивчення потреб циганської общини – узяла на себе міжнародна добродійна організація «Чиріклі» за підтримки Фонду Абіліс.

Силами організації проведено соціологічне дослідження, яке направлено на вивчення потреб ромів з інвалідністю в 7 регіонах України.

На початку анкети ми поставили питання загального характеру, які допоможуть нам ефективніше досліджувати й аналізувати потреби ромів. Ці питання стосувалися віку, статі, сімейного стану та освіти респондентів. У цьому допомогла робота психологів, оскільки далеко не всі роми бажають відкриватися, повідомляти будь-яку інформацію, бояться можливих неприємностей або осуду.

В опитуванні всього взяло участь 490 респондентів, серед них 272 жінки і 218 чоловіків (див. табл. 1, мал. 2). Першим етапом аналізу є вивчення респондентів по статеві-віковому складу, адже будь-які потреби людини залежать від її фізіологічного стану.

Таблиця 1

Статеві-віковий склад респондентів

Вік респондентів	Результати всієї вибірки		чоловіки		жінки	
	кількість	%	кількість	%	кількість	%
14-18 років	15	3	7	1,4	8	1,6
19-25 років	57	11,6	25	5,1	32	6,5
26-35 років	154	31,5	60	12,3	94	19,2
36-45 років	3	0,6	1	0,2	2	0,4
46-55 років	144	29,4	67	13,7	77	15,7
56 років та більше	117	23,9	58	11,8	59	12,1
Всього:	490	100	218	44,5	272	55,5

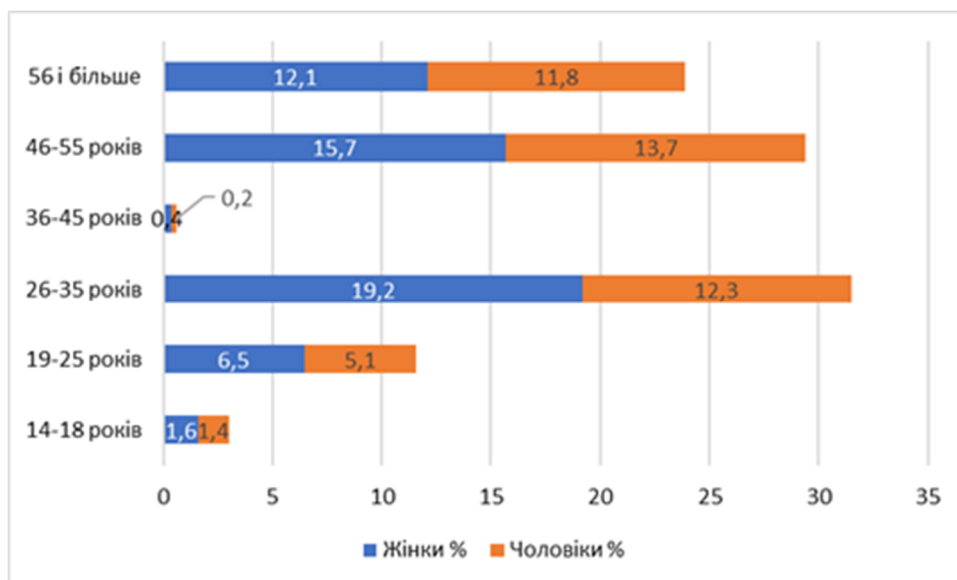

Рис. 2. Статеві-віковий склад респондентів

Виходячи з анкетних даних, необхідно відзначити, що в дослідженні брали участь як чоловіки, так і жінки, проте, останніх було більше (55,5 %). Якщо ж розглянути вік, то третина досліджуваних у віці 26-35 років (31,5 %), третина 46-55 років (29,4%), ледве більше 20% респондентів у віці 56 і більше років, причому віковий розподіл між жінками чоловіками майже не помітний.

Наступним етапом проведемо аналіз наявності освіти та її рівня серед опитаних учасників. Для детальнішого дослідження пов'яжемо відразу два показники – освіта і стать (див. табл. 2; рис. 3).

Таблиця 2

Аналіз рівня освіти в залежності від статі респондентів

Рівень освіти	Результати всієї вибірки		чоловіки		жінки	
	кількість	%	кількість	%	кількість	%
Вища	4	0,8	2	0,4	2	0,4
Початкова	3	0,6	1	0,2	2	0,4
Середня	9	1,8	3	0,6	6	1,2
Середня спеціальна	291	59,4	134	27,4	157	32,0
Немає освіти	183	37,4	78	15,9	105	21,5
Всього:	490	100	218	44,5	272	55,5

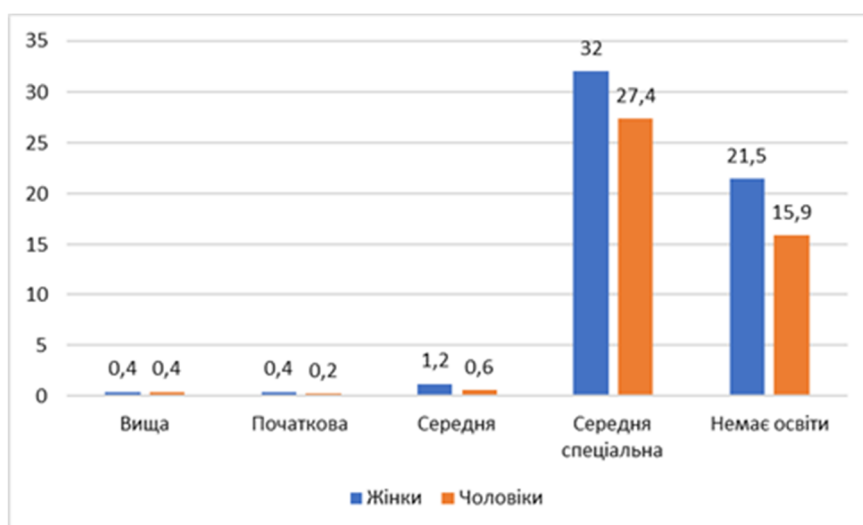

Рис. 3 Аналіз рівня освіти в залежності від статі респондентів

Аналіз рівня освіти респондентів відразу викликає занепокоєння. Серед 490 опитаних ромів у 37,4% взагалі немає жодної освіти, з них 21,5% жінок і 15,9% чоловіків. Відсутність освіти в більшого числа жінок пов'язана з високою гендерною нерівністю, визнанням відсутності необхідності освіти

для жінок і поширеною практикою ранніх шлюбів. Основними життєвими пріоритетами ромських жінок вважається створення власної сім'ї та народження якомога більшої кількості дітей. Це вважається і фактором зміцнення родинних стосунків, а також і можливим способом здобування коштів для життя. Серед 62,6% циганів, що мають освіту, не можна говорити про високу і якісну освіту. Здебільшого це все ж діти заможних ромів, яким батьки оплатили навчання, не переймаючись про якість отриманих знань та рівень кваліфікації. Менше 1% респондентів мають вищу освіту, ще по 1% мають початкову або середню освіту і лівова частка доводиться на середню спеціальну освіту. В найкращому випадку вони влаштовуються підсобниками на будівництвах тощо.

Для точного і детального вивчення потреб будь-якого суспільства, потрібне всестороннє і точне вивчення вікових, статевих, родинних, соціальних і інших характеристик. Тому наступним етапом спробуємо досліджувати сімейний стан респондентів залежно від віку і статі (див. табл. 3; 4; рис. 4).

Таблиця 3

Аналіз сімейного стану в залежності від статі

Сімейне положення	Результати всієї вибірки		чоловіки		жінки	
	кількість	%	кількість	%	кількість	%
Одружена / Одружений	198	40,4	100	20,4	98	20,0
Не одружена / не одружений	175	35,7	73	14,9	102	20,8
В стосунках	41	8,4	13	2,7	28	5,7
Розлучення	23	4,7	5	1,0	18	3,7
Вдовець / Вдова	53	10,8	27	5,5	26	5,3
Всього:	490	100	218	44,5	272	55,5

Таблиця 4

Аналіз сімейного стану в залежності від віку

Сімейне положення	14-18 років	19-25 років	26-35 років	46-55 років	56 років та більше	Всього
Одружена / Одружений	1	27	67	71	31	197
Не одружена / не одружений	13	24	43	60	36	176
В стосунках	1	4	32	4	0	41
Розлучення	0	2	11	9	1	23
Вдовець / Вдова	0	0	1	3	49	53
Всього:	15	57	154	147	117	490

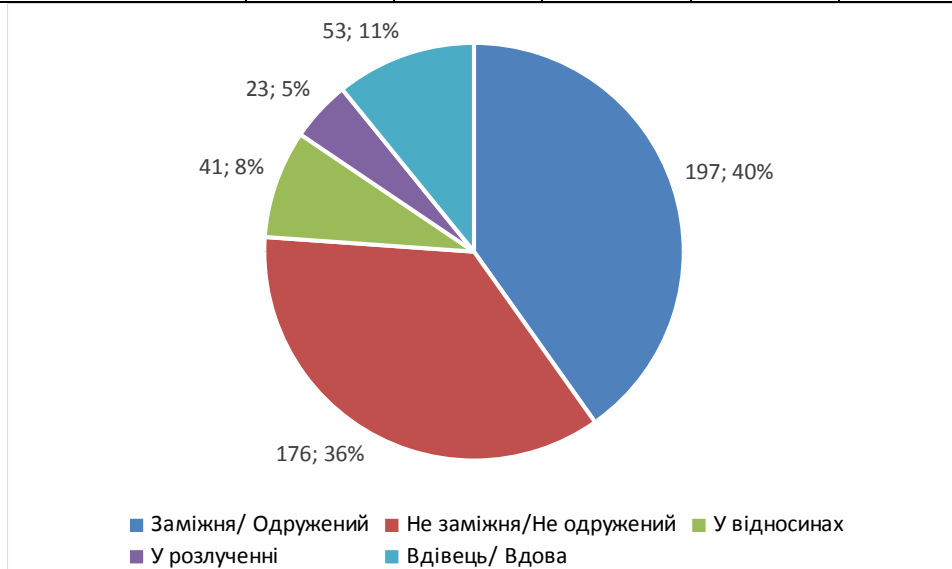

Рис. 4. Структура респондентів по сімейному положенню

Проведений аналіз сімейного стану респондентів у зв'язку з віком і статтю, дозволяє робити висновки, що в общинах високо цінуються шлюбні традиції. Отже, лише 5% були розлучені та 8% знаходяться в не офіційних стосунках. Більшість ромів все життя тримають шлюб або знаходяться в очікуванні офіційного шлюбу (40% і 36%).

Висновки. Підсумовуючи результати дослідження, слід сказати, що в дослідженні було виявлено цілий ряд потреб ромської національної меншості, які повинні стати основою при побудові

нової стратегії захисту та інтеграції ромської національної меншості в українське суспільство. В основі цих потреб лежать і соціокультурні чинники, і психологічні бар'єри, психологічна налаштованість. Матеріальні та фінансові аспекти відіграють не меншу роль. Проте під час дослідження постійно відчувалася прихована або й відкрита образа на те, що до ромської нації здебільшого ставляться зневажливо, вважають нижчим сортом людей, нехтують їхніми правами.

Література

1. Адам А. Закарпатське циганське культурно-освітнє товариство "Романі Яг": історія створення та етапи його становлення. *Ромологія: історія і сучасність: матеріали міжнародних наукових читань / впорядкування Е. Н.Навроцька*. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2017. С. 57-60.
2. Беліков А. Державна політика відносно циганів України: історія і сучасність. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/26930/03-Byelikov.pdf?sequence=1>
3. Беліков А. Матеріали діловодчої документації державних установ 1920-1950-х рр. як джерело вивчення циганів (на прикладі Донецької області). URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/71216/52-Belikov.pdf?sequence=1>
4. Бочева Г. Роми в Україні – час для дій: пріоритети і шляхи ефективної політики інтеграції: аналітичний звіт. URL: https://minorityrights.org/wp-content/uploads/2019/05/MRG_Rep_Ukraine_UKR_Apr19.pdf
5. Зіневич Н. А. Цигани в Україні: формування етносу і сучасний стан. УДЖ. 2016. № 1. С. 40-52.
6. Консультативний комітет Ради Європи з Рамкової конвенції Про захист національних меншин "четверта думка відносно України", прийнята 10 Березня 2017 року і опублікована 5 березня 2018 року. URL: https://www.coe.int/en/web/minorities/news/-/asset_publisher/d4ZbHbFMMxCR/content/ukraine-publication-of-the-4th-advisory-committee-opinion?_101_INSTANCE_d4ZbHbFMMxCR_viewMode=view/
7. Моніторинг ситуації з правами людини відносно ромів в Україні. Фонд Чиріклі. 2014. С. 7.
8. Про національні меншини в Україні: Закон України № 2494-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2494-12#Text>
9. Результати національного перепису населення 2013 року відносно етнічного складу населення України. URL: <http://2013.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality>

References

1. Adam A. Zakarpatske tsyhanske kulturno-osvitnie tovarystvo "Romani Yah": istoriia stvorennia ta etapy yoho stanovlennia. *Romolohiia: istoriia i suchasnist: materialy mizhnarodnykh naukovykh chytan / vporiadkuvannia E. N.Navrotska*. Uzhhorod: Polihraftsentr «Lira», 2017. S. 57-60.
2. Bielikov A. Derzhavna polityka vidnosno tsyhaniv Ukrainy: istoriia i suchasnist. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/26930/03-Byelikov.pdf?sequence=1>
3. Bielikov A. Materialy dilovodchoi dokumentatsii derzhavnykh ustanov 1920-1950-kh rr. yak dzherelo vyvchennia tsyhaniv (na prykladi Donetskoii oblasti). URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/71216/52-Belikov.pdf?sequence=1>
4. Bocheva H. Romy v Ukraini – chas dlia dii: priorytety i shliakhy efektyvnoi polityky intehtratsii: analitychnyi zvit. URL: https://minorityrights.org/wp-content/uploads/2019/05/MRG_Rep_Ukraine_UKR_Apr19.pdf
5. Zinevych N. A. Tsyhany v Ukraini: formuvannia etnosu i suchasnyi stan. *UIZh*. 2016. # 1. S. 40-52.
6. Konsultatyvnyi komitet Rady Yevropy z Ramkovoii konventsii Pro zakhyst natsionalnykh menshyn "chetverta dumka vidnosno Ukrainy", pryiniata 10 Bereznia 2017 roku i opublikovana 5 bereznia 2018 roku. URL: https://www.coe.int/en/web/minorities/news/-/asset_publisher/d4ZbHbFMMxCR/content/ukraine-publication-of-the-4th-advisory-committee-opinion?_101_INSTANCE_d4ZbHbFMMxCR_viewMode=view/
7. Monitorynh sytuatsii z pravamy liudyny vidnosno romiv v Ukraini. *Fond Chyrikli*. 2014. S. 7.
8. Pro natsionalni menshyny v Ukraini: *Zakon Ukrainy # 2494-KhII*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2494-12#Text>
9. Rezultaty natsionalnoho perepysu naseleennia 2013 roku vidnosno etnichnoho skladu naseleennia Ukrainy. URL: <http://2013.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality>

УДК 316.658.4:17.2021

ОКСАНА ФУШТЕЙ

orcid.org/0000-0002-2330-6745
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри психології та соціальної роботи
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

ДАР'Я ЦЕХМЕЙСТЕР

orcid.org/0000-0003-0255-5694
здобувачка ступеня вищої освіти
бакалавра спеціальності 231 Соціальна робота
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

УПЛИВ СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ НА ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ

У статті досліджено вплив соціальної реклами на формування ціннісних орієнтацій особистості. Виділено основні критерії ефективної соціальної реклами. Розкрито сутність поняття «демотиваторів» та яке відношення до соціальної реклами вони мають. З'ясували, що соціальна реклама здатна впливати на формування ціннісних орієнтацій та установок, завдяки чому якісно впливає на формування нового суспільства. Соціальна реклама є необхідним і якісним інструментом для популяризації важливих екологічних, соціальних та державних питань.

Ключові слова: ціннісні орієнтації, професійно-ціннісні орієнтації, майбутній соціальний працівник, професійна підготовка.

OXANA FUSHTEY

Candidate of Pedagogical
Sciences, Associate Professor
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi
State Pedagogical University
Ostrozko St., 32, Vinnytsia

DARIA TSEKHMEISTER

Candidate of higher education with
a bachelor's degree 231 Social work
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi
State Pedagogical University
Ostrozko St., 32, Vinnytsia

THE INFLUENCE OF SOCIAL ADVERTISING ON THE FORMATION OF VALUE ORIENTATIONS OF PERSONALITY

Every day we see a lot of advertising, it is placed on billboards, on sports, on social networks, on television in magazines and newspapers. We are surrounded by continuous advertising. Advertising is a certain informational pressure on a person and his consciousness in order to change his behavior. Marketers try their best to draw our attention to the product they want to sell. But how often do we see social advertising? Do we perceive it correctly and what impact does it have on the individual and on solving social problems? Can social advertising really motivate citizens to solve socially important problems? Does social advertising affect the formation of personal values? In this article we investigated the influence of social advertising on the formation of value orientations of the individual. Highlighted the main criteria for effective social advertising. They revealed the essence of the concept of "demotivators" and what they have to do with social advertising. It was found out that social advertising is able to influence the formation of value orientations and attitudes due to which it qualitatively influences the formation of a new society. Thus, social advertising is a necessary and high-quality tool for promoting important environmental, social and government issues.

Keywords: value orientations, professional-value orientations, future social worker, professional training.

Найважливішою особливістю сучасного світу є системні зміни комунікаційного простору. В результаті глобального поширення нових інформаційних технологій, зміни способів обробки, зберігання й транслявання інформації відбувається зміна традиційних, історично складених способів соціалізації й передачі соціального досвіду, контролю над суспільством, а також трансформація ціннісних орієнтацій та мотивацій поведінки людини. У цей період реклама як комунікативне управління, під впливом якого формуються погляди соціуму, які є основним чинником для досягнення своїх цілей та цілей суспільства та займають особливе місце для формування ціннісних орієнтацій для особистості. Одним із інструментів є реклама, що стала одним із впливових факторів суспільної комунікації.

Ми оточені суцільною рекламою. Реклама – це певний інформаційний тиск на особистість та її свідомість з метою змінити її поведінку. Маркетологи максимально намагаються звернути нашу увагу на продукт який хочуть продати. Проте, як часто ми бачимо, соціальну рекламу? Чи правильно ми сприймаємо її та який вплив вона має на особистість і на вирішення соціальних проблем? Чи дійсно соціальною рекламою можна мотивувати громадян до вирішення соціально важливих проблем? Чи впливає соціальна реклама на формування ціннісних установок особистості?

Кожного дня ми бачимо багато реклами, її розміщують на біл-бордах, на транспорті, в соціальних мережах, по телебаченню в журналах та газетах.